

معاونت امور فرهنگی

عنوان واژه: پخش گر کتاب

تعریف: شخص حقیقی یا حقوقی دارای مجوز از صنف مربوطه که فعالیت توزیع کتاب را به کتاب فروشی به عهده دارد.

عنوان واژه: ناشر

تعریف: شخص حقیقی یا حقوقی که دارای پروانه نشر از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی است.

عنوان واژه: نشر

تعریف: فرایند آماده سازی و چاپ سند مانند روزنامه، مجله، کتاب یا کاتالوگ (کالا نما) به منظور پخش و فروش می باشد.

عنوان واژه: نمایشگاه کتاب

تعریف: نمایشگاهی برای عرضه و فروش کتاب که به وسیله گروهی از ناشران با اخذ مجوز از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی دایر و در آن کتابهای منتشر شده داخلی و یا خارجی ارائه می شود.

عنوان واژه: بهای کتاب

تعریف: ارزش ریالی که برای فروش هر کتاب در صفحه شناسنامه و یا در پشت جلد آن چاپ می شود.

عنوان واژه: تاریخ انتشار

تعریف: روز، هفته، ماه یا سالی که در آن یک نشریه یا اثری منتشر می شود.

عنوان واژه: چاپ مجدد کتاب

تعریف: تجدید چاپ کتاب بدون تغییر و یا با ویرایش جدید در متن اصلی است.

عنوان واژه: ترجمه

تعریف: برگرداندن محتوا و مفهوم یک متن از زبانی به زبانی دیگر است.

عنوان واژه: تصویر گر کتاب

تعریف: شخصی که تصویری را متناسب با موضوع کتاب انتخاب یا در متن صفحات آن نقاشی می کند.

عنوان واژه: شابک

تعریف: شماره استاندارد بین المللی کتاب است.

عنوان واژه: مجوز پیش از انتشار کتاب

تعریف: مجوزی که پس از انطباق محتوای کتاب با ضوابط نشر، قبل از انتشار توسط وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی صادر می گردد.

عنوان واژه: عنوان کتاب

تعریف: عنوانی که روی جلد کتاب به وسیله ناشر چاپ شده باشد. طبق ضوابط نشر کتاب، عنوان هر کتابی خاص همان کتاب است.

عنوان واژه: فهرست نویسی کتاب (فیا)

تعریف: فرایندی که طی آن مشخصات ظاهری و محتوایی اطلاعات کتاب شناختی و منابع اطلاعاتی ثبت می گردد.

عنوان واژه: کتاب

تعریف: مجموعه چاپی و خطی از موضوعات مختلف که با عنوان مشخص جلد شده و دارای شابک می باشد.

عنوان واژه: شمارگان (تیراژ)

تعریف: تعداد نسخه های چاپ یا تکثیر شده از یک اثر در یک نوبت چاپ و انتشار که برای توزیع آماده شده است.

عنوان واژه: صفحات کتاب

تعریف: مجموعه تعداد صفحات دارای شماره صفحه و یا فاقد شماره صفحه بدون احتساب جلد است.

عنوان واژه: تلخیص

تعریف: خلاصه کردن یک اثر با حذف جزئیات، به نحوی که مفهوم کلی و ساختار اصلی آن حفظ شود.

عنوان واژه: چاپ اول کتاب

تعریف: انتشار نوبت اول از نسخه کامل یک کتاب است.

عنوان واژه: ناشر فعال

تعریف: ناشری که در هر سال حداقل یک کتاب چاپ و منتشر می کند.

عنوان واژه: ناشر غیر فعال

تعریف: ناشری که در یک سال کتابی را به چاپ نرسانده است.

عنوان واژه: کتاب فروشی

تعریف: مکانی دارای مجوز از صنف مربوطه که فعالیت اصلی آن فروش کتاب است.

عنوان واژه: کتاب برگزیده

تعریف: کتابی که با موضوعات تعیین شده در یک دوره زمانی مشخص، چاپ و منتشر شده است و بر اساس ضوابط مورد تایید وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی از سوی داوران مورد بررسی و ارزیابی قرار گرفته سپس انتخاب و معرفی می شود.

عنوان واژه: مسابقه فرهنگی هنری

تعریف: رقابتی که به منظور رتبه بندی بین پدیدآورندگان آثار فرهنگی، هنری در زمینه های مختلف با اخذ مجوز از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برگزار می شود.

عنوان واژه: نمایشگاه فرهنگی هنری

تعریف: نمایشگاهی برای عرضه کالاهای فرهنگی و هنری که با اخذ مجوز از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، دائر و در آن کالاهای فرهنگی و هنری داخلی و یا خارجی به معرض نمایش و فروش گذاشته می شود.

عنوان واژه: پروانه نشر

تعریف: مجوزی به منظور انتشار کتاب برای اشخاص حقیقی یا حقوقی که مطابق ضوابط معین از سوی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی صادر می گردد.

عنوان واژه: ویراستار

تعریف: شخصی که اثر یا نوشته دیگری را با سبک روان و قابل فهم تنظیم و آماده می کند و معمولا به دو گروه ویراستار صوری و محتوایی طبقه بندی میشوند.

عنوان واژه: ویراستار صوری

تعریف: ویراستاری که صورت و ظاهر اثر یا نوشته شخص دیگری را تنظیم و آماده می کند .

عنوان واژه: ویراستار محتوایی

تعریف: ویراستاری که محتوای اثر یا نوشته شخص دیگری را با افزودن یا کاستن حروف، کلمات و جملات، تنظیم و آماده می کند.

عنوان واژه: ویرایش

تعریف: فرایند تصحیح و تنظیم متن از نظر محتوا، انشاء، رسم الخط و دیگر فنون مربوطه و آماده کردن آن برای چاپ و انتشار می باشد.

عنوان واژه: تالیف

تعریف: نوشتن کتاب در موضوعات مختلف از سوی یک یا چند نفر با استفاده از منابع می باشد.

عنوان واژه: تصحیح کتاب

تعریف: فرایند اصلاح و غلط گیری نوشته ها طبق قواعد می باشد.

عنوان واژه: کتاب ارزشمند

تعریف: کتابی که براساس ضوابط معین از سوی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در موضوعات مختلف انتخاب می شود.

عنوان واژه: طرح فرهنگی

تعریف: طرحی با خط مشی فرهنگی که در بردارنده عوامل، نحوه اجرا، روش ها و مراحل گوناگون انجام کار می باشد.

عنوان واژه: مجوز توزیع کتاب

تعریف: مجوزی شامل مشخصات کتاب شناختی که به منزله اجازه توزیع و فروش آن در بازار نشر می باشد.

عنوان واژه: مجمع فرهنگی

تعریف: گردآمدن گروهی از مردم با هدفی خاص، که به بررسی مسائل فرهنگی روز می پردازند.

عنوان واژه: چاپ

تعریف: فرایند انتقال و تکثیر حروف، عکس، طرح و نقش، روی سطح چاپ شونده است.

عنوان واژه: چاپخانه

تعریف: کارگاه یا موسسه‌ای که در آن فعالیت چاپ صورت می‌گیرد.

عنوان واژه: حروفچینی

تعریف: فرایندی که در آن عمل چیدن حروف متون نوشتاری با حروف سربی یا رایانه ای در ابعاد مختلف روی سطح چاپ شونده انجام می‌شود.

عنوان واژه: حروفچینی رایانه ای

تعریف: آماده‌سازی متن بر اساس روشهای نوین با استفاده از رایانه است.

عنوان واژه: حروفچینی دستی

تعریف: چیدن حروف سربی به صورت سطر چین، تک‌ریز یا تحریری در کنار یکدیگر و آماده سازی آن برای چاپ است.

عنوان واژه: دستگاه برش کاغذ

تعریف: دستگاهی که کاغذ و مقوا را به اندازه‌های متفاوت درمی‌آورد.

عنوان واژه: کاغذ

تعریف: ورقه یا برگهای نازکی که از الیاف گیاهی تهیه می‌شود.

عنوان واژه: صحافی

تعریف: فرایندی است که شامل عملیات برش، تا زدن، ترتیب، جلد سازی و بسته بندی به روش دستی یا ماشینی بر روی فرم های چاپی انجام می‌شود.

عنوان واژه: دستگاه جلدساز کالینگور

تعریف: دستگاهی که عملیات کشیدن روکش (کالینگور) را بر روی سطح سخت برای جلدسازی انجام می دهد.

عنوان واژه: دستگاه چاپ برجسته

تعریف: دستگاه چاپی که قسمت های چاپ شونده روی سطح فرم (پلیت) برجسته تر از قسمت های بدون چاپ می باشد.

عنوان واژه: دستگاه چاپ گود

تعریف: دستگاه چاپی که قسمت های چاپ شونده بر روی سطح فرم (پلیت) گودتر از قسمت های بدون چاپ می باشد.

عنوان واژه: نمونه خوانی

تعریف: تطبیق دادن نسخه چاپی یا حروف چینی شده با متن اصلی که بدون اعمال نظر صورت می گیرد.

عنوان واژه: بند کاغذ

تعریف: به مجموع ورق های موجود در یک لفاف (بسته) با اندازه و وزن مشخص گفته می شود.

عنوان واژه: دستگاه چاپ دیجیتال

تعریف: دستگاه چاپی که براساس یک فرمان دیجیتالی فرایند چاپ را انجام می دهد.

عنوان واژه: دستگاه چاپ سیلک اسکرین

تعریف: دستگاه چاپی که به وسیله آن انتقال تصویر یا طرح از منافذ توری بر روی سطح چاپ شونده انجام می شود.

عنوان واژه: دستگاه چاپ آف ست

تعریف: دستگاه چاپی که قسمت های چاپ شونده و بدون چاپ بر روی فرم، در یک سطح قرار دارند.

عنوان واژه: دستگاه دایکات

تعریف: دستگاهی در اندازه های متفاوت که می تواند با بستن قالب، کار تیغ زدن بر روی سطح را انجام دهد.

عنوان واژه: گردآوری اثر

تعریف: جمع آوری نوشته های سایر نویسندگان و پژوهشگران بدون تغییر محتوا در موضوعات مختلف می باشد.

عنوان واژه: مترجم کتاب

تعریف: شخصی که متنی را از زبانی به زبان دیگر بدون تغییر محتوا ترجمه می کند.

عنوان واژه: مصحح کتاب

تعریف: شخصی که غلطها و نادرستیهای کتابی را براساس ضوابط با بررسی و مطالعه اصلاح می کند.

عنوان واژه: نویسنده

تعریف: شخصی که درباره موضوعات مختلف کتاب یا مقاله می نویسد.

عنوان واژه: گردآورنده

تعریف: نویسنده ای که به جمع آوری نوشته های سایر نویسندگان و پژوهشگران در موضوعات مختلف بدون تغییر محتوا می پردازد.

عنوان واژه: مصنف

تعریف: نویسنده ای که مطالب کتاب، صرفا از خود او می باشد.

عنوان واژه: مولف

تعریف: نویسنده ای که کتاب را با استفاده از منابع و مآخذ مختلف تالیف می کند.

عنوان واژه: موضوع کتاب

تعریف: آنچه یک کتاب درباره آن بحث می کند یا جلوه گر آن است.

عنوان واژه: خادم نشر

تعریف: شخصی که در امور مربوط به چاپ و نشر فعالیت دارد و پیش کسوت و سرآمد در حوزه کاری خود است.

عنوان واژه: رده بندی دیویی

تعریف: یک نوع نظام طبقه بندی بین المللی کتاب مبتنی بر ده موضوع مختلف است که شامل کلیات، فلسفه، مذهب، علوم اجتماعی، زبان، علوم خاص، علوم کاربردی، هنر، ادبیات، تاریخ و جغرافیا می باشد.

عنوان واژه: نشر الکترونیک

تعریف: نشر هر نوع اطلاعات به صورت دیجیتال در قالب انواع محصولات فرهنگی و آموزشی می باشد.

عنوان واژه: کتاب الکترونیک

تعریف: کتابی که متن آن به صورت الکترونیک یا دیجیتال تهیه شده و می تواند دارای صوت و تصویر تهیه شده باشد.